



International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813

IJKR 2020; 6(3): 170-173

© 2020 IJKR

www.kannadajournal.com

Received: 28-05-2020

Accepted: 30-06-2020

ಎಂ.ಜಿ. ಪ್ರಮೋದ್

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು

ಬೆಟ್ಟಂಪಾಡಿ, ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕು

ದ.ಕ. 574259

ವಸಾಹತುಷಾಹಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ

ಎಂ.ಜಿ. ಪ್ರಮೋದ್

ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭೂ ಭಾಗವಾದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡವು ವಸಾಹತುಷಾಹಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ 'ಕೆನರಾ' ಶಬ್ದದಿಂದ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತವು 1862ರ ತರುವಾಯ ಕೆನರಾದ ಉತ್ತರದ ಭಾಗವನ್ನು ನಾರ್ತ್ ಕೆನರಾ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣದ ಭಾಗವನ್ನು ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಅಧೀನತೆಗೆ ಸೌತ್ ಕೆನರಾವನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಿತು. ತದನಂತರ ಮಂಗಳೂರು, ಬಂಟ್ವಾಳ, ಬಾರ್ಕೂರು ಹಾಗೂ ಇಂದಿನ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ಬೇಕಲಗಳು (ಕಾಸರಗೋಡು) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಆಡಳಿತವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತು.

ವಸಾಹತುಷಾಹಿ ಆಡಳಿತದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬದಲಾದ ರಾಜಕೀಯ- ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಮೇಲೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ವಸಾಹತುಷಾಹಿ ಹಿಡಿತವು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳುಂಟಾದವು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ವಸಾಹತುಷಾಹಿ ಸ್ವೀಕೃತಿ- ವಿಮರ್ಶೆ- ಮತ್ತು ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ.

ಭಾರತದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಗುರುಕುಲ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಮಠ ಅಥವಾ ಮದರಸಗಳು ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ವಸಾಹತುಷಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿತು. ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಮಿಷನರಿಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಇದರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನರಿಯು 1834ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳ ಆಗಮನವು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗಿಂತ ಇಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ - ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಮುದ್ರಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಶಾಲೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಗೆ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಹಾಡಿತು.¹

ಮಿಷನರಿಗಳು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದವರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮತರರಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಕ್ರೈಸ್ತ- ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹರಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದವು. ಮಿಷನರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬುದು ಲಾಭದಾಯಕತೆಗೆ ಅಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥ ಬೈಬಲ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷಿಕರು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿತ್ತು.² ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉಪ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರೈಸ್ತರು ತಮ್ಮ 14 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಿಷನರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೈಬಲ್ ಅನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡುವ ಜೊತೆಗೆ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲುನೆರವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಟೆಕ್ನಾಲೊಜಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.³ ಕಥೆಚಿಪ್ಪೆ ಸೆಮಿನರಿಯು ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ.⁴

Corresponding Author:

ಎಂ.ಜಿ. ಪ್ರಮೋದ್

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು

ಬೆಟ್ಟಂಪಾಡಿ, ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕು

ದ.ಕ. 574259

ಈ ಬೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. 1840ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ನೀರೇಶ್ವಾಲದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡು 1843ರಲ್ಲಿ ಬಲ್ತಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ರೆ. ಮೊಗ್ಗಿಂಗ್ ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಾಗಿದ್ದರು. 1862ರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ನಿಲುಗಡೆಗೊಂಡು 1863ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು. 1885 ಜನವರಿ 06ರಂದು ಬಲ್ತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿತು.

1863ರಿಂದ ಕೆಥೆಚಿಸ್ಟ್ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಚರ್ಚುಗಳ ಆರಂಭವಾದ ನಂತರ ಹೊಸದಾಗಿ ಧರ್ಮ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದವರಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಂಢೇ ಶಾಲೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತೀ ವಾರ ಇಲ್ಲಿ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 1913ರಲ್ಲಿ 1183 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಂಢೇ ಶಾಲೆಗಳು ಹೊಂದಿದ್ದವು.

ಮಂಗಳೂರಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವವರಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗಾಗಿ ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.⁵ 3ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಉಡುಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫ್ಯಾಂಟ್ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.⁶ ಇದನ್ನು ಜರ್ಮನಿಯ ಕಿಂಡರ್ ಗಾರ್ಟನ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿತ್ತು.⁷ ಇದು ಬಡ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು.

ಕ್ರೈಸ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪರೋಚಿಯಲ್ ಶಾಲೆ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು 1848ರ ನಂತರ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನರಿಯು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದವರು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರೈಸ್ತರು ತಮ್ಮ 6ರಿಂದ 12 ವರ್ಷದ ಒಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪರೋಚಿಯಲ್ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿದ್ದರು.⁸ ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಉಡುಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಡ್ಲ್ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಕೆಥೆಚಿಸ್ಟ್ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಬೈಬಲ್‌ನ ಪಠ್ಯಗಳು, ಜಿಯೋಮೆಟ್ರಿ, ಅಲ್ಜಿಬ್ರಾ, ಅರಿತಮೆಟಿಕ್ಸ್, ವಿಶ್ವದ ಇತಿಹಾಸ, ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ, ಕನ್ನಡ, ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆ, ಗ್ರೀಕ್, ಮಲಯಾಳ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.⁹

ಮಿಷನರಿಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಆರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕತೆಯನ್ನೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.¹⁰ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಮೂಲಕ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಮುಂದಾದರು. 1885ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಆರಂಭವಾದ ಮಿಷನರಿ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಯು ಮುಂದೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಣೆಗೊಂಡು 1886ರಲ್ಲಿ ಚೆಪ್ಪು ಮತ್ತು ಕುದ್ರೋಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ನಿರಾಶ್ರಿತ; ಅನಾಥ ಕ್ರೈಸ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.¹¹ 1836ರಲ್ಲಿ 2 ಬಾಲಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಮೊದಲು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಶಾಲೆ ಮುಂದೆ 1856ರಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಣೆಗೊಂಡಿತು.¹²

ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲದವರಿಗಾಗಿ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿತು. 1836 ಮೇ 09ರಂದು ಹರ್ಮನ್ ಮೊಬಿಚ್ಚ್ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಎಂಬ ಶೂದ್ರ ವರ್ಣದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು

ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಲೆಗಳು ಕೂಡಾ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.¹³ 1862ರಲ್ಲಿ 56.1% ಇದ್ದ ಕ್ರೈಸ್ತೇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 1872ರಲ್ಲಿ 28.3%ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲದವರು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳು ಅವರನ್ನು ಪಡೆದು ತಾವೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಇಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಇಳಿಕೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.¹⁴ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತವು ಭೂ ತೆರಿಗೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಿಷನರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಮನೆ- ಮನೆ ಭೇಟಿ ನಡೆಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಬರುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.¹⁵

1837ರಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲೋ-ವೆರ್ನಾಕ್ಯುಲರ್ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. 1857ರಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಶಾಲೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕೆಳಜಾತಿಯವರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರೆ, ಬೈಬಲ್ ಅನ್ನು ಓದಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಮುಸಲ್ಮಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಲೇಜನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು. ಏನೇ ಆದಾಗ್ಯೂ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತದ ಪ್ರಭಾವದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಯುವಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದು ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ಮಿಷನರಿಗಳು ಅರಿತಿದ್ದವು.¹⁶ ಆನಂದ ರಾವ್, ಭಗವಂತ ರಾವ್ ಮತ್ತು ಮುಕುಂದ ರಾವ್ ಎಂಬ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನರಿಯ ಅಧೀನದ ಆಂಗ್ಲೋ- ವೆರ್ನಾಕ್ಯುಲರ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಬ್ಯಾಪ್ಟಿಸ್ಟ್‌ಗಳಾದುದು¹⁷ ಮಿಷನರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಜನರು ದನಿ ಎತ್ತಲು; ವಿರೋಧಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

1897ರ ತರುವಾಯ ಮಂಗಳೂರು, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಕಾಸರಗೋಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಿಷನರಿಯು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. 20,000ರೂಗಳ ವಿಶೇಷ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.¹⁸ 1855ರಿಂದ ತರುವಾಯ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. 17 ಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು 1857ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಆಲೋಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ 02, 1982ರಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ 2ನೇ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ 2 ಜನ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು 37 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಪ್ರವೇಶಾತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು.¹⁹ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ವಿರೋಧವನ್ನು ಇಲ್ಲಗಾಣಿಸಲು ಮಿಷನರಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ದಾಳವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡರು. ಅದರಲ್ಲೂ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂದು ಮಿಷನರಿಗಳು ತಿಳಿದಿದ್ದವು. 1879ರಲ್ಲಿ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟ ಶಾಲಾ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಸ್ಕಾಟ್‌ನ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಈ ಅಂಶವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.²⁰

ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಆರ್ಥಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಯಿತು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡವು. ಆದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿನ ಹಲವಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಆದಾಯದ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು

ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಿರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶಿಸಲಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಂದು ಅಂಗೋ-ವರ್ನಾಕುಲರ್ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಸ್ಥಳೀಯರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾಚಿಸಿ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯರ ಮುಚ್ಚಿದ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮರು ಆರಂಭಿಸಲೆಂದು ಕೆಲವು ಸರ್ವಣೀಯರು ಮಿಷನರಿಗೆ ಮನವಿ ನೀಡಿದ್ದು ಮತ್ತು ರೂ. 297ನ್ನು ಕಟ್ಟಡದ ಬಾಬು ನೀಡಿರುವುದು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.²¹

1914ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನರಿಯು ಭಾರತದಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದ್ದು ಪುನಃ 1927ರಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಆಗಮಿಸಿತು. ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್‌ರಂತೆ ಪ್ರಾಟೆಸ್ಟಂಟ್ ಮಿಷನರಿಗಳು- ಜೆಸೂಯಿಟ್ ಕೂಡಾ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದವು. ಸೈಂಟ್ ಅಲೋಶಿಯಸ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ 1844ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ 1879ರಲ್ಲಿ ಸೈಂಟ್ ಅಲೋಶಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. 1872ರ ತರುವಾಯ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಂಚಮರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ತಮಟೆಗಾರರಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.²² 1911ರಲ್ಲಿ ಆದ ಚರ್ಚೆಯ ಸಮಿತಿಯ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಪಂಚಮರಿಗಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ 10 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಮಿಷನರಿಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಯರು ಧಾರ್ಮಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಸ್ಥಳೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ಮಿಷನರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಮಾರಕ ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿತ್ತು.²³ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 1867ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸರ್ಕಾರೀ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಸ್ಥಳೀಯರ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡದಿದ್ದುದು ಈ ಶಾಲೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಹಿಂದಿದ್ದ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿತ್ತು.²⁴ ಮುಂದೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಥಿಯೋಸಾಫಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ಹೋಂದಿದ್ದ ಸುಬ್ರಾಯ ಪೈ 1890ರಲ್ಲಿ ಕೆನರಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು. 1894ರಲ್ಲಿ ಕೆನರಾ ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಹಾಗೂ 1904ರಲ್ಲಿ ವಸತಿಗೃಹವನ್ನೂ ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮಿಷನರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.²⁵ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ತರುವಾಯ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಚಿಂತನೆಗಳ ಪ್ರಸಾರವಿಕೆಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕೆಲವೊಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವುದು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನರಿಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆದುದರಿಂದಾಗಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮರು ತೆರೆಯಬೇಕು ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು.²⁶ 1897ರಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯ ಕ್ರೈಸ್ತ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತೇತರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗುರುತಿಸಿತ್ತು.²⁷ 1903ರಲ್ಲಿ ಬಸ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕ 60ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಡನೆ ಮಿಷನರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿದ್ದ.²⁸

ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಬ್ರಿಟೀಷರು ಭಾರತೀಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೊಳಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದುದು, ಮಿಷನರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ತದನಂತರದಲ್ಲಿ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡುದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಹೊರಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ನೈಜವಾಗಿ ವಸಾಹತುಷಾಹಿ ಆಡಳಿತದ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾದರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಜಾಗೃತರನ್ನಾಗಿಸಿದುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ತಳಮಟ್ಟದ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ ತಲುಪಲು ಮಿಷನರಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಾರಣವಾದವು. ಸ್ತ್ರೀಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳ ಅರಿವು ಮಿಷನರಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಹರಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೂ ವಿಕಸನಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಜಾಗೃತಗೊಂಡ ನವವರ್ಗವು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ, ಈ ವರ್ಗವು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತರರಲ್ಲೂ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ವಸಾಹತುಷಾಹಿ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಗೃತಿಗೊಳಗಾದ ತರುವಾಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆರಂಭಗೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಂಥನಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ವಸಾಹತುಷಾಹಿತ್ವದ ವಿರೋಧವು ಬಲಗೊಂಡು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

Reference

1. Peter Wilson Prabhakar, The Basel Mission in South Kanara (1834-1947), Unpublished PhD thesis, Mangalore University, 1988.
2. The Thirty-Third Annual Report of the Basel Mission for the year 1872, Mangalore, 1873, 33-34p.
3. Fifty-Fifth Annual Report of the Basel Mission for the year 1894, Mangalore, 1895, 88-89p.
4. The Thirty-Third Annual Report of the Basel Mission, 39p.
5. The Seventy-Third Annual Report of the Basel Mission for the year 1912, Mangalore, 1913, 61p.
6. The Forty-Second Annual Report of the Basel Mission for the year 1881, Mangalore, 1882, 71p.
7. The Thirty-Sixth Annual Report of the Basel Mission for the year 1875, Mangalore, 1876, 42p.
8. The Thirty-Fifth Annual Report of the Basel Mission for the year 1874, Mangalore, 1875, 33p.
9. Thirty-Third Annual Report of the Basel Mission for the year 1872, Mangalore, 39-40.
10. The Thirty-Third Annual Report of the Basel Mission, Mangalore, 36-37.
11. ibid.
12. The Fifteenth Annual Report of the Basel Mission for the year 1854, Mangalore, 1855, 34p.
13. W.F. James, A Historical Study of the Social Policy and Practice of the Basel Mission in South Kanara (1834-1914), U.T.C., Bangalore, 1969, 16p.
14. W.F. James, op.cit, 27p.
15. Twenty-Seventh Annual Report of the Basel Mission for the year 1866, Mangalore, 1867, 27p.
16. The Thirty-Third Annual Report of the Basel Mission, 1872, 34-35.
17. Rev. I.A. Soans, (Ed.) Shanthi Church, Balmata Mangalore-Centenary Souvenir, Balmata, Mangalore, 1962, 22p.
18. The Fifty-Eighth Annual Report of the Basel Mission for the year 1897, Mangalore, 1898, 81p.
19. The Eighteenth Annual Report of the Basel Mission for the year 1857, Mangalore, 1858, 17p.

20. Annual Report of the Basel Mission for the year 1879, Mangalore, 1880, 35p.
21. The Twenty-Ninth Annual Report of the Basel Mission for the year, 1868, Mangalore, 1869, 20p.
22. The Thirty-Third Annual Report of the Basel Mission, Mangalore, 1872, 34p.
23. The Sixty-fifth Annual Report of the Basel Mission for the year 1904, Mangalore, 1905, 74-75p.
24. Suryanatha U Kamath, "Social Changes in Dakshina Kannada -Certain Trends" Quarterly Journal of Mythic Society, Bangalore, 1990, 96-97.
25. The Fifty-Fourth Annual Report of the Basel Mission for the year 1893, Mangalore, 1894, 46p.
26. Thirtieth Annual Report of the Basel Mission for the year 1869, Mangalore, 1870, 71-72.
27. The Fifty-Eighth Annual report of the Basel Mission for the year 1897, Mangalore, 1898, 88p.
28. The Sixty-Fourth Annual Report of the Basel Mission for the year 1903, Mangalore, 1904, 38p.